

Pizzerioiden gluteenittomat pizzat

YTHJ 26.01.2024 § 6
83/11.02.00.00/2024

Valmistelija Vs. terveystarkastaja Noora Haapala, noora.haapala@savonlinna.fi; p. 044 417 2597

Selostus Itä-Savon ympäristöterveydenhuolto yhdessä Pohjois-Karjalan, Kuopion ja Siilinjärven ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköiden kanssa toteutti valvontahankkeen gluteenittomana markkinoitujen pizzojen gluteenipitoisuuden määrittämiseksi. Valvontahanketta toteutettiin vuoden 2023 aikana ja näytteiden ottamisesta vastasivat hankkeeseen osallistuvien valvontayksiköiden terveystarkastajat, harjoittelijat ja projektityöntekijät.

Näytteitä kerättiin touko-elokuun aikana. Näytteenottokohteiksi valikoituivat kohteet, jotka markkinoivat valmistavansa gluteenitonta pizzaa tai gluteenittomalla pizzapohjalla valmistettuja pizzoja. Gluteenittomat pizzat kebab ja kinkku/pizzasuikale -täytteillä tilattiin asiakkaan tavoin joko soittamalla tai paikan päällä. Tilauksen jälkeen take away -pizza haettiin ja samalla kohteessa suoritettiin haastattelu ja tarkastus. Näytteet analysoitiin Savo-Karjalan Ympäristötutkimus Oy:n toimeksiannosta alihankintana akkreditoidussa laboratorioissa Tšekeissä.

Näytteitä kerättiin yhteensä 93 kappaletta; Itä-Savosta 26 näytettä, Pohjois-Karjalan alueelta 40 näytettä, Kuopion alueelta 17 näytettä ja Siilinjärven alueelta 10 näytettä.

Tutkituista pizzanäytteistä 73 pizzanäytteen tulos oli gluteeniton ja 20 pizzanäytteen tulos ylitti gluteenittomalle tuotteelle määritetyn raja-arvon (>20 mg/kg). Itä-Savon ympäristöterveydenhuollon valvonta-alueelta otetuista 26 näytteestä kahdessa kohteessa oli yli 20 mg/kg oleva näytetulos. Toinen kohteista lopetti gluteenittoman pizzan markkinoinnin sekä valmistuksen ja toisesta otettiin uusintanäyte. Uusintanäyte oli gluteeniton.

Haastatteluiden ja tarkastusten perusteella ei pystytty osoittamaan yhtä selkeää tekijää, mikä selittäisi ylittäneiden tulosten korkean gluteenipitoisuuden. Hankkeen tulosten pohjalta valvontayksiköiden terveystarkastajat pystyvät puuttumaan lainvastaiseen markkinointiin tai antamaan oikeanlaista ohjeistusta toiminnanharjoittajille, jotta pizzat olisivat gluteenittomia ja siten niitä tarvitseville kuluttajille turvallisia.

Liitteenä A on raportti kyseisestä viranomaisvalvontahankkeesta.

Esittelijä Terveysvalvonnan johtaja Kinnunen Sampsa

Päätösehdotus Alueellinen ympäristöterveydenhuoltojaosto merkitsee asian tiedoksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.